

CANTATEDIENSTEN

19 maart 2023

Cantatevesper Hooglandse Kerk te Leiden

J.S. Bach, BWV 245

Delen uit de Johannes-Passion

Medewerkenden aan deze cantatedienst:

Alphens Barok Consort o.l.v. Joost van Velzen

Westeinde Baroque; repetitor Jörn Boysen

Frank Venema, *organist kistorgel*

Maaïke Landman, *sopraan*

Johanni Ackermann, *alt*

Voorganger: ds. Margreet Klokke

predikant Leidse Binnenstadsgemeente

en voor Bijzonder Kerkenwerk Leiden

Organist: Willeke Smits

Ouderling van dienst BKL: Roel Wildemans

Wat fijn dat u onze dienst komt bezoeken

In verband met de richtlijnen informeren wij u graag nog even de volgende praktische punten:

1. We houden nog gepaste afstand tot elkaar en geven elkaar op die manier de ruimte! Achter in de kerk (vanaf de gele A4'tjes) is een speciaal vak voor mensen die graag 1,5 meter afstand blijven houden.
2. Vanwege de livestream worden er beeldopnamen gemaakt die worden uitgezonden. Als u niet in beeld wilt komen, meldt u dit dan zelf bij binnenkomst in de kerk? Er wordt dan in overleg met u naar een oplossing gezocht.
3. Na het 'Amen' bent u uitgenodigd om het orgelspel te beluisteren.

Orgel: J.S. Bach (1685-1750), Praeludium in h-Moll BWV 544

Welkom en mededelingen door de ouderling van dienst

VOORBEREIDING

Lied (staande): LB 575: 1 en 6

1 Je-zus, le-ven van ons le-ven,
Je-zus, dood van on-ze dood,
Gij hebt U voor ons ge-ge-ven,
Gij neemt op U angst en nood,
Gij moet ster-ven aan uw lij-den
om ons le-ven te be-vrij-den.
Dui-zend, dui-zend-maal, o Heer,
zij U daar-voor dank en eer.

6. Dank zij U, o Heer des levens,
die de dood zijt doorgestaan,
die Uzelf ons hebt gegeven
ons in alles bijgestaan,
dank voor wat Gij hebt geleden,
in uw kruis is onze vrede.
Voor uw angst en diepe pijn
wil ik eeuwig dankbaar zijn.

Stilte, gevolgd door openingsvers:

V: Heer, open mijn lippen

G: Mijn mond zal zingen tot uw eer

V: God, kom mij te hulp

G: Heer, haast U mij te helpen

Lofprijzing:

V: Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest

**G: Zoals het was in het begin, en nu en altijd,
en in de eeuwen der eeuwen, Amen.**

Psalmgebed: Orgelvers Psalm 4: 3

Voorganger: Psalm 4

Zingen: Psalm 4: 3

3 Ik kan gaan sla-pen zon-der zor-gen,
want sla-pend kom ik bij U thuis.
Al-leen bij U ben ik ge-bor-gen.
Gij doet mij rus-ten tot de mor-gen
en wo-nen in een vei-lig huis.

Inleiding tot de Johannes-Passion

Cantate: BWV 245 Johannes-Passion (10 delen)
J.S. Bach (1685-1750)

Eerste 'statie': Jezus wordt gevangen genomen, zijn lijdensweg begint

1. Koor

Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm
in allen Landen herrlich ist!
Zeig uns durch deine Passion,
dass du, der wahre Gottessohn,
zu aller Zeit,
auch in der grössten Niedrigkeit,
verherrlicht worden bist!

*Heer, onze heerser, wiens roem
in alle landen heerlijk is!
Toon ons door uw lijden
dat u, de ware Zoon van God,
altijd,
zelfs in de grootste vernedering,
verheerlijkt bent.*

3. Koraal

O grosse Lieb,
o Lieb ohn alle Masse,
die dich gebracht
auf diese Marterstrasse!
Ich lebte mit der Welt
in Lust und Freuden,
und du musst leiden.

*O grote liefde,
o onmetelijke liefde,
die u op deze martelweg
heeft gebracht!
Ik leefde met de wereld
in lust en vreugde
en u moet lijden.*

Gebed: V: Om al het onschuldige bloed op de aarde
van alle verminkten en vermoordden
slachtoffers van haat en verraad
bidden wij

G: Heer ontferm U, Christus ontferm U, Heer ontferm U

Tweede 'statie': Simon Petrus en de geliefde leerling volgen Jezus als hij voor de hogepriester wordt geleid

5. Koraal

Dein Will gescheh, Herr Gott,
zugleichauf Erden wie im Himmelreich.
Gib uns Geduld in Leidenszeit,
gehorsam sein in Lieb und Leid;
wehr und steur allem Fleisch und Blut,
das wider deinen Willen tut!

*Uw wil geschiede, God, zowel
op aarde als in het hemelrijk.
Geef ons geduld in lijdenstijd,
gehoorzaamheid in lief en leed;
bestrijd en stuit alle vlees en bloed
dat tegen uw wil ingaat.*

9. Aria (sopraan)

Ich folge dir gleichfalls
mit freudigen Schritten

*Ik volg u eveneens
met verheugde stappen*

und lasse dich nicht,
mein Leben, mein Licht.
Befördere den Lauf
und höre nicht auf,
selbst an mir zu ziehen,
zu schieben, zu bitten.

*en ik laat u niet los,
mijn leven, mijn licht.
Ondersteun mijn schreden
en houd niet op
zelf aan mij te trekken,
te duwen, te vragen.*

Gebed: V: Om wie U gevolgd zijn
omwille van de lieve vrede,
de gerechtigheid en het wakker houden van de hoop
en hun kruis op zich hebben genomen
bidden wij:

G: Heer ontferm U, Christus ontferm U, Heer ontferm U

Derde 'statie' : Alle leerlingen hebben Jezus verraden en alleen gelaten. Hij wordt voor Pilatus geleid. Deze verhoort Hem. 'Bent u de koning der Joden?'

11. Koraal

Wer hat dich so geschlagen,
mein Heil, und dich mit Plagen
so übel zugericht?
Du bist ja nicht ein Sünder
wie wir und unsre Kinder,
von Missetaten weisst du nicht.

*Wie heeft u zo geslagen,
mijn heil, en u met klappen
zo toetakeld?
U bent toch geen zondaar
zoals wij en onze kinderen,
van misdaden weet u niets.*

Ich, ich und meine Sünden,
die sich wie Körnlein finden
des Sandes an dem Meer,
die haben dir erreget
das Elend, das dich schläget,
und das betrübte Marterheer.

*Ik, ik en mijn zonden,
waarvan er zoveel zijn
als korrels zand bij de zee,
die zijn de oorzaak
van de ellende die u treft
en het bedroefde leger martelaren.*

17. Koraal

Ach grosser König,
gross zu allen Zeiten,
Wie kann ich gnugsam
diese Treu ausbreiten?
Keins Menschen Herzer
mag indes ausdenken,
was dir zu schenken.
Ich kann's mit meinen
Sinnen nicht erreichen,

*Ach, grote koning,
groot in alle tijden,
hoe kan ik die trouw
genoeg verbreiden?
Niemands hart kan bedenken
wat het u moet schenken.*

*Ik kan met mijn verstand
niet bedenken*

womit doch dein
Erbarmen zu vergleichen.
Wie kann ich dir denn
deine Liebestaten
im Werk erstatten?

*waarmee ik uw ontferming
moet vergelijken.
Hoe kan ik uw liefdesdaden
met daden terugbetalen?*

Gebed: V: Om wie monddood worden gemaakt
en niet vanuit hun geloof, hun overtuiging en hun idealen
leven mogen bidden wij:

G: Heer ontferm U, Christus ontferm U, Heer ontferm U

Vierde 'statie': Jezus wordt veroordeeld tot de dood door kruisiging

21 Koor

Sei gegrüset, lieber Jüdenkönig!

Wees gegroet, lieve Jodenkoning!

22. Koraal

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
muss uns die Freiheit kommen;
dein Kerker ist der Gnadenthron,
die Freistatt aller Frommen;
denn gingst du nicht die Knechtschaft
ein,
müsst unsre Knechtschaft ewig sein.

*Door uw gevangenschap,
zoon van God,
moeten wij de vrijheid krijgen;
uw kerker is de genadetron,
de vrijplaats voor alle vromen;
want als u de slavernij niet had aanvaard,
zou onze slavernij eeuwig moeten zijn.*

25 Koor

Schreibe nicht:
der Jüden König,
sondern dass er gesaget habe:
Ich bin der Jüden König

*Schrijf niet 'Koning der Joden',
maar dat hij gezégd heeft:
'Ik ben de koning der Joden'.*

Gebed: V: Om wie een zwaar lot moeten dragen
daklozen, doellozen, eenzame zielen
gekortwiekte en geslagen zielen
bidden wij:

G: Heer ontferm U, Christus ontferm U, Heer ontferm U

Vijfde 'statie': Jezus sterft aan het kruis

26. Koraal

In meines Herzens Grunde
dein Nam und Kreuz allein
funkelt all Zeit und Stunde,

*Op de bodem van mijn hart
zijn bet uw naam en uw kruis alleen
die altijd en elk uur fonkelen,*

drauf kann ich fröhlich sein.
Erschein mir in dem Bilde
zu 'Trost in meiner Not,
wie du, Herr Christ, so milde
Dich hast geblut' zu Tod!

30. Aria (Alt)

Es ist vollbracht!
O Trost vor die gekränkten Seelen!
Die Trauernacht
lässt nun die letzte Stunde zählen.
Der Held aus Juda siegt mit Macht
und schliesst den Kampf.
Es ist vollbracht!

*daar kan ik blij om zijn.
Laat het beeld in mij verschijnen
tot troost in mijn ellende
van hoe u, Christus,
zo mild bent doodgebloed.*

*Het is volbracht!
O troost voor de gekwetste zielen.
De droeve nacht
telt nu haar laatste uur.
De held uit Juda wint met macht
en beslecht de strijd.
Het is volbracht!*

Gebed: V: Om wie leven in verdriet, pijn en zorgen
om wie bang zijn om te sterven
en om onszelf in het uur van onze dood
bidden wij:

G: Heer ontferm U, Christus ontferm U, Heer ontferm U

Zesde 'statie': Jezus wordt begraven

39. Koor

Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
die ich nun weiter nicht beweine,
ruht wohl
und bringt auch mich zur Ruh!
Das Grab, so euch bestimmet ist
und ferner keine Not umschließt,
macht mir den Himmel auf
und schließt die Hölle zu.

*Rust zacht, heilige beenderen,
die ik nu niet blijf bewenen,
rust zacht
en breng ook mij tot rust.
Het graf, dat voor jullie bestemd is
en nu geen nood meer bevat,
opent voor mij de hemel
en sluit de hel.*

40. Koraal

Ach Herr, laß dein lieb Engelein
am letzten End die Seele mein
in Abrahams Schoß tragen,
den Leib in seim Schlafkämmerlein
gar sanft ohn einge Qual und Pein
ruhn bis am jüngsten Tage!
Alsdenn vom Tod erwecke mich,
daß meine Augen sehen dich

*Ach Heer, laat uw lieve engeltjes
aan het eind van mijn leven mijn ziel
naar Abrahams schoot brengen,
laat mijn lichaam in zijn slaapkamertje
heel zacht en zonder enige smart en pijn
rusten tot de Jongste Dag!
Wek mij dan op uit de dood,
opdat mijn ogen u zien*

in aller Freud, o Gottes Sohn,
mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich,
ich will dich preisen ewiglich!

Libretto: onbekend

*in alle vreugde, o Zoon van God,
mijn Heiland en genadetroon!
Jezus Christus, verhoor mij, verhoor mij, ik
wil u eeuwig prijzen.*

Vertaling: Ria van Hengel

Gebed: V: Om wie trouw zijn en naar elkaar ómzien
in de nood
de ander te hulp komen
of er gewoon zijn, met liefde
bidden wij:

G: Heer ontferm U, Christus ontferm U, Heer ontferm U

Moment van stilte

Gedicht 'Tot de slaap' Ida Gerhardt

DIENST VAN GEBEDEN EN GAVEN

Gebeden: Onze Vader, avondgebed, voorbeden, stil gebed

Aankondiging collecte

Collecte onder orgelspel: Improvisatie op Liedboek 253

Collectemededeling

*Vanwege de kosten van deze cantatedienst wordt uw
gulle bijdrage gevraagd:*

- *via een ING-betalverzoek door het scannen van de
hiernaast opgenomen QR-code met uw mobiele telefoon*
- *of via de [link naar het betaalverzoek](#)*
- *of op NL37 INGB 0006 895763 t.n.v. Stichting Cantate
Domino Leiden, o.v.v. "Collecte 19 maart"*
- *of contant in de collectemand bij de uitgang*

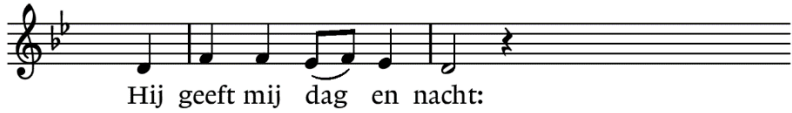

Lied (staande): LB 253

1 De zon daalt in de zee.

De duis-ter - nis valt in.

The image shows two staves of musical notation in G major (one flat) and 4/4 time. The first staff contains the melody for the first line of the hymn, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are written below the notes.

2. Laat dagen in de nacht,
waar wanhoop heerst en dood,
geloof en hoop op U:
U hebt uw schepping lief,
U hebt uw schepping innig lief.
3. Kom, nacht, en troost ons zacht.
Kom, God, genees ons hart.
Kom, leg uw hand op ons
en heel zo elke wond.
Heel, Vader, ook de diepste wond.

Zegen: V: Zegene en behoede u de barmhartige God,
Vader, Zoon en heilige Geest,

G: Amen

Orgel: Dietrich Buxtehude (1637-1707), Passacaglia in d-moll, BuxWV 161

Cantatediensten in Leiden

Al 32 jaar organiseert de Stichting Cantate Domino zes cantatediensten per seizoen. De stichting is een initiatief van de Pieterskerk Leiden en de commissie Bijzonder Kerkenwerk van de Protestantse Gemeente Leiden. Meestal klinkt een cantate van Johann Sebastian Bach. Net als in de tijd van Bach zijn de cantates onderdeel van een kerkdienst. De diensten zijn ook via een livestream te zien op de website www.stichtingcantate.nl. De stream blijft nog enkele weken na de dienst beschikbaar.

Dankzij de beschikbaarstelling van de Hooglandse Kerk en de welwillende medewerking van musici uit Leiden en omgeving kunnen de kosten van de cantatediensten worden beperkt. Het organiseren van een cantatedienst kost gemiddeld € 1.700.

Stichting Cantate Domino is om deze kosten te dragen financieel afhankelijk van sponsors, donateurs en collectes. De stichting is een Culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Voor donateurs van culturele ANBI's geldt een extra giftenaftrek. Particulieren mogen in de aangifte inkomstenbelasting 1,25 keer het bedrag van de gift aftrekken.

U kunt uw donatie overmaken naar NL37 INGB 0006 895763 t.n.v. Stichting Cantate Domino, Leiden. Zie voor meer informatie de website van de stichting.

Komende cantatedienst in het seizoen 2023-2024

29 oktober 2023 17.00 uur - Hooglandse Kerk

Kamerkoor Collegium Musicum o.l.v. Gerrit Maas

J.S. Bach BWV 79 Gott der Herr ist Sonn und Schild

Voorganger ds. Margreet Klokke

Organist Willeke Smits

Abonnees op de nieuwsbrief ontvangen tijdig een bericht met de volgende cantatediensten. Alle cantatediensten worden ook vermeld op de website: <https://www.stichtingcantate.nl>

Evensongs in de Hooglandse Kerk

Op zondag 16 april 2023 om 17.00, het weekend na Pasen, begint het nieuwe Evensong-seizoen in de Hooglandse Kerk.

Informatie is te vinden op

<https://www.evensongsleiden.nl>

CANTATEDIENSTEN

Sponsor een stoel!

De cantatediensten vragen uw steun.

Een seizoen cantatediensten kost € 11.000.

Per bezoeker zijn de kosten € 50.

Met deze bijdrage maakt u mogelijk dat er nog jarenlang een stoel klaar staat voor liefhebbers van Bachcantates in Leiden.

Uw aanmelding als sponsor is zeer welkom via

<https://stichtingcantate.nl/steun-ons/>

